

2. Jogrendszerek

HAVASI VIRÁG

Jogcsalád/jogkör (René David)

- ▶ Római germán

Romanista

Germanista

Északi

- ▶ Common law

Angol

Nem angol

- ▶ Szocialista

Szovjet

Kelet-Európai

Európán kívüli

- ▶ Vallási

Muzulmán

Hindu

Zsidó

Tradicionális

Távol keleti

Fekete afrikai

Római-germán

► Forrásai

Római jog

Jogtudomány (egyetemek) cél: erkölcs követelményeinek megfelelő magatartási szabályok kidolgozása, *ius commune*

Leges barbarorum

Feudális jog (uradalmi, városi, királyi jog, kereskedelem jog)

Kánonjog

Természetjog (tökéletes jogrend létezik, jogállam, emberi jogok, kodifikáció)

Felvilágosodás, racionalizmus (társadalom tervezhető, kontrolálható)

Liberalizmus (szerződés a nép és hatalom között)

▶ Jellemzői

Ius civil/ magánjogi túlsúly

Digetsa kazuisztikus, értelmezik, rendszerezik (görög filo-logika, skolasztika-Biblia magyarázat)

Törvényi jog elsőbbsége (előre tételezett, absztrakt, deduktív)

Zárt, jogágakra bomlik

A hatalom: forrása, korlátozza

A bíró hivatalnok

▶ Jellegadó tv könyv: code Napoleon (feudális maradványok eltörlése, világos szerkezet, mérlegelésnek kevés hely, tulajdon, személy, szerződés szabadsága, a polgár tvkönyve)

BGB, ABGB, ZGB

Common law

▶ Történet

Korán kialakuló kp hat, kiépült királyi bíróság, writ –ek kibocsátásának elzárása(perindító formula)- common law (közös jog)

Kancellária bírósága, méltányosság, equity

Konfliktus a kettő között, 1875-től bármelyiket lehetett alkalmazni

Statue law (parliamentary, non parliamentary)

▶ Jellemzői

Nem normák a jövőre, hanem a rend helyreállítása

Perjogi túlsúly, Inn-ekben gyakorlati képzés, a bírák a tapasztalt ügyvédek

Esetjog, judge made law, precedens elv 19.sz-ra rögzült (addig Year book oktatási célokra)

Precedens megváltoztatása: distinguishing, overruling (ratio decidendi, stare decisis)

Esküdtszék: eleinte kollektív tanú, majd bizonyítékokat értékelő testület

Feladat

- ▶ Szabadon választott film elemzése

A benne szereplő jogintézmények, jogszociológiai jelenségek felsorolása, azok összevetése az adott társadalom helyzetével, a társadalmi valósággal (fikciós elemek vannak-e benne, valóságos-téves-hibás elemek, ezek oka)